

LÄNSSTYRELSEN
Östergötlands län

BESLUT

0580-209 1(4)

1991-09-27
dk

2310-2952-91

Statens naturvårdsverk
171 85 SOLNA

Bildande av naturreservatet Ycke i Linköpings kommun

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad karta som naturreservat.

Uppgifter om naturreservatet

Reservatets benämning: Ycke

Kommun: Linköping

Socken: Ulrika

Läge: 2 km V Ulrika samhälle

Kartblad: Topografisk karta 07 54
(7F NO)
Ekonomisk karta 075 85
(7F 8f)

Areal: 10,3 ha, varav skyddszon
5,3 ha

Fastighet: Ycke 2:5

Gräns: se kartbilaga

Markägare: Staten genom naturvårds-
fonden

Naturvårdsförvaltare:
Beskrivning av området

Skogsvårdsstyrelsen i Östergötlands län

Ycke är en gammal, högvuxen barrblandskog med endast små spår av kulturpåverkan. Marken är kuperad och består av storblockig morän, utom på höjderna där berget går i dagen. Boniteten är god och 30 m höga träd är inte ovanligt. Det är gott om döda och döende träd.

Den storblockiga marken och delar av de döda träden är täckta av ett tjockt mosstäck. Många arter av mossor och lavar finns representerade inom reservatet.

Den stora mängden död ved är viktig för djurlivet. Förutsättningarna för vedlevande insekter är goda och för fågellivet är tillgången på föda och boträd viktig.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter skall gälla för området.

A Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 uppföra helt ny byggnad eller anläggning
- 2 bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, dika, dränera, dämna, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markberedning,
- 3 anlägga väg,
- 4 anordna upplag,
- 5 bedriva skogsbruk eller utföra andra ingrepp i vegetationen med undantag för i skötselplanen angivna åtgärder,
- 6 utnyttja området för bete,
- 7 ändra florans eller faunans sammansättning genom att införa för området nya arter,
- 8 tillföra växtnäringsämnen,
- 9 använda bekämpningsmedel,
- 10 upplåta mark för camping och husvagnsuppställning,

- 11 framföra fordon med undantag för eventuell uttransport av virke ur skyddszonen i samband med åtgärder mot insektshärjning.

B Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående förvaltande myndighets rätt att vidta åtgärder för att tillgodose ändamålet med reservatet

Med stöd av 9 § naturvårdslagen förpliktigas markägare och innehavare av särskild rätt till marken att tåla följande åtgärder för att tillgodose ändamålet med reservatet.

- 1 Utmärkning av reservatområdet.
- 2 Utmärkning av stig i området.
- 3 Åtgärder mot insektshärjning.

C Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen gällande allmänheten

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 hacka, gräva eller på annat sätt skada markytan eller fast naturföremål.
- 2 skada levande eller döda träd och buskar,
- 3 plocka, gräva upp eller på annat sätt skada växter såsom örter, gräs, lummer, mossor, lavar eller svampar.
- 4 göra upp eld,
- 5 tälta,
- 6 framföra fordon.

Bestämmelserna ovan skall inte utgöra hinder för länsstyrelsen att meddela tillstånd till vetenskapliga undersökningar som ej påverkar reservatets naturvärden.

D. Bestämmelser jämlikt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

1. Med stöd av 9 § naturvårdsförordningen meddelar länsstyrelsen härmed föreskrifter för naturvårdsförvaltningen av Ycke naturreservat genom att fastställa bilagd stadsplan. Planen skall gälla utan tidsbegränsning, dock kan omprövning ske om särskilt behov uppstår. Sådant behov skall anmälas

till naturvårdsförvaltaren. Naturvårdsförvaltaren skall även göra en översyn vart tionde år och därefter anmäla ärendet till länsstyrelsen.

2. Reservatet skall utmärkas efter svensk standard (SIS 03 15 22) och enligt naturvårdsverkets anvisningar.
3. Till naturvårdsförvaltaren utses skogsvårdsstyrelsen.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft.

Hur man överklagar, se bilaga (formulär 115, miljödepartementet).

I den slutliga hanläggningen av detta ärende i vilket länsstyrelsen i plenum fattat beslut har förutom föredraganden deltagit länsrådet Lars Rydberg, länsassessor Jan Kaller, avdelningsdirektören Sverker Kärrsgård, bitr länsarkitekten Leif Jonsson och bitr länsantikvarien Carin Claréus. I styrelsens beslut deltog landshövdingen och ledamöterna Bo Pettersson, Per-Olof Strindberg, Nils-Åke Wiström, Per A Pettersson, Gunnar Asserhed, Håkan Carlsson, Hans Holm, Rolf Andersson, Nils Lennstam och Börje Stensson samt suppleanterna Inge Carlsson, Ulf Borgström och Monica Ericsson.

Rolf Wirtén
Landshövding

Anna-Karin Willner
Förste byråsekreterare

Bilagor

1. PM 1991-08-19
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar

akten (naturreservatsdossier)

Kopia till

Linköpings kommun

Domänverket Skogsförvaltningen, Box 213, 598 00 VIMMERBY

Naturskyddsföreningen i Linköping, Bengt Samuelsson, Prästbolsgatan 30, 582

64 LINKÖPING

verksledningens kansli

kulturmiljöenheten

planenheten

1 ALLMÄN BESKRIVNING

ADMINISTRATIVA DATA

Benämning	Ycke
Objektnummer	0502054
Kommun	Linköping
Socken	Ulrika
Läge	2 km V Ulrika samhälle
Kartor	Ekonomisk karta 075 85 (7F 8f) Topografisk karta 07 54 (7F NO)
Areal	10,3 ha, varav skyddszon 5,3 ha
Fastighet	Ycke 2:5
Ägare	staten genom naturvårdsfonden
Förvaltare	Skogsvårdsstyrelsen i Östergötlands län

2 GRUND FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER

2:1 Grund för beslut

Ycke är, trots den ringa arealen, genom sin orördhet, ålder och höga produktionsförmåga en av länets mest värdefulla urskogsliknande skogar.

2:2 Föreskrifter

Reservatsbeslutet redovisas i bilaga 1.

3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3:1 Naturförhållanden

Geologi

Reservatet, som är starkt kuperat, är uppbyggt runt två höjder. Uppe på de höglänta delarna finns det mycket berg i dagen och i de låglänta områdena breder två kärrpartier

ut sig. Däremellan täcks marken av storblockig morän. Mellan höjderna rinner en liten bäck som delvis löper under blocken. Bäckens rinner ut i den sydöstra kärmarken. I kärren består jordarten av kärrtorv. Här, liksom i stora delar av omgivande mark, är berggrunden uppbyggd av Filipstadsgranit, en medeltill grovkornig granit.

Vegetation

Ycke är en urskogsliknande barrblandskog där granen är något vanligare än tallen. Enstaka lövträd förekommer också, asp och björk inom torrare partier och klibbal i kärren. Boniteten är god och 30 m höga träd är inte ovanligt. Mätningar har visat att enstaka träd har en ålder på omkring 280 år. Uppe på höjdpartierna är marken magrare och tallen det dominerande trädslaget.

Döda och döende träd är mycket vanliga och det finns gott om lågor och torrakor samt enstaka högstubbar. Spår efter avverkning i form av högt sågade stubbar förekommer men stubbarna är mer eller mindre förmultnade och avverkningen utfördes troligen inte under detta sekel.

Den storblockiga marken och delar av de döda träden är täckta av ett tjockt mosstäck. Husmossa (*Hylocomium splendens*) och väggmossa (*Pleurozium schreberi*) är vanliga liksom olika arter av kvastmossa (*Dicranum*) och sidenmossa (*Plagiothecium*). På lågor växer rikligt med franslevermossa (*Ptilidium pulcherrimum*). I sankmarken domineras markskiktet av vitmossor. Till de mer anmärkningsvärda arterna (enligt Mossor i Ycke, 1983) hör bl a revlevermossa (*Bazzania trilobata*) och vågig sidertmossa (*Plagiothecium undulatum*).

Det förekommer en hel del lavar. På block och död ved är olika *Cladonia*-arter vanliga och i trädens grenverk växer bl a skägglav (*Usnia* spp) och tagellav (*Alectoria* spp).

Fältskiktet, som ofta är glest, består huvudsakligen av blåbär, lingon, harsyra, revlumner och ormbunkar. Knärot förekommer också.

För att skydda kärnan av urskogsliknande skog är den försedd med en ca 50 m bred skyddszon. Reservatet är omringat av flera hyggen och skyddszonen är viktig för att förhindra vindfällen i reservatskärnan. Skyddszonen fungerar också som skydd för hotade arter i reservatet, främst vind och torkkänsliga kryptogamer. Inom skyddszonen är träden något yngre, det är ont om död ved och spåren efter mänskliga aktiviteter är tydliga.

Djurliv

Djurlivet i reservatet är representativt för den äldre barrskogen. Den stora mängden död ved är mycket viktig för djurlivet. Förutsättningarna för vedlevande insekter är goda och för fågellivet är tillgången på föda och boträd betydelsefull. Inom området finns det gott om hackspettar samt en del korp.

3:2 Kulturhistoriska förhållanden

Inom reservatet finns enstaka högt avsågade stubbar. Stubbarna är kraftigt förmultnade och avverkningarna gjordes troligen under 1800-talets senare hälft. Under de senaste hundra åren har skogen fått utvecklas fritt.

3:3 Markanvändning

I reservatets inre zon är alla former av skogliga åtgärder förbjudna.

I skyddszonen får endast sådana ingrepp göras som ska förhinra insektsangrepp på kringliggande skog.

Jakt är förbjuden inom reservatet. Området ingår dock i kringliggande älgjaksområde så att djur som faller inom reservatet kan tas omhand av jakträttsinnehavaren.

3:4 Tillgänglighet

Reservatet ligger 2 km väster om Ulrika utmed väg 588 (mellan Ulrika och Boxholm). Det finns möjlighet att parkera på avfartsvägen. Från parkeringsplatsen till reservatet går en markerad stig. Stigen är väl upptrampad men på grund av områdets storblockiga morän ändå bitvis lite svårframkomlig. Den markerade stigen fortsätter ett stycke in i reservatet.

3:5 Slitage- och störningskänslighet

Marken är till stor del täckt av mossa och därmed relativt känslig för slitage. Antalet besökare i reservatet är dock inte så stort att någon större risk för markslitage eller störning av faunan föreligger.

3:6 Information

Vid parkeringsplatsen och vid reservatsgränsen finns informationsskyltar uppsatta.

3:7 Inventeringar

Urskogar och ädellövskogar i Östergötlands län. Länsstyrelsen, planeringsavdelningen. 1980

Mossor i Ycke. Björk, Gustafsson och Pehrson. Linköpings universitet. 1983.

En inventering av mossor och lavar i Ycke naturreservat är under planering.